

strækkelig Anledning til at underkaste Spørgsmaalet en grundig og uhildet Undersøgelse. En saadan er allerede for nogen Tid siden paabegyndt, og jeg haaber at kunne meddele i hvert Fald nogle af dens Resultater allerede under Behandlingen af disse Love. Hvis man ser noget nærmere paa Forholdene, vil det i øvrigt tydelig vise sig, at der er Aarsager, der ret vel kunne forklare, at Stigningen i Landbrugernes og navnlig da de mindre Landbrugeres Indtægter ikke er bleven den, man maaske kunde vente.

Der er her særlig to Forhold, som jeg vil henlede Opmærksomheden paa. Der har fundet overordentlig mange Salg Sted, navnlig Salg til Udstykning. Det betyder ofte, at der fra et Landsogn forsvinder en Mand med en Del Penge, og han efterlader sig en eller ved Udstykning flere Ejere, der sidde overordentlig haardt forspændt, fordi de skulle svare Rente af en stor Gæld og derfor blive ganske smaa Skatteydere, medens Manden med den større Skatteevne flytter ind til Købstaden. Spørger man, hvad der er en rimelig Nettoindtægt af Landbrug, kan det besvares paa mange Maader. Jeg har i Folketinget nævnt et Tal, som adskillige praktiske Landmænd have ment var rimeligt ansat, nemlig 600 Kr. pr. Td. Hartkorn, af et almindeligt Gaardmandsbrug. Naar vi gennemsnitlig sætte et saadant Gaardmandsbrug til $3\frac{1}{2}$ Td. Hartkorn, bliver det ca. 2100 Kr. Derfra skal saa drages Renterne af Mandens Gæld og hans personlige Skatter til Stat og Kommune. Et Landbrug af den nævnte Størrelse kan sættes til en Gennemsnitsværdi med Besætning og Inventar af ca. 30,000 Kr. Lad Prioriteterne være Halvdelen deraf, Renten vil da være ca. 600 Kr. Selv om vi ikke tage Hensyn til Skatten, komme vi saa ned til ca. 1500 Kr. Nu er efter Statistisk Tabelværks Opgivelse en Gaardmands Gennemsnitsindtægt — og ved en Gaardmand forstaar jeg en Landbruger med en Ejendom fra 1 til 12 Tdr. Hartkorn — mellem 15 og 1600 Kr. Dette Beløb synes altsaa ikke ud fra de Forudsætninger, jeg har angivet, at være saa meget for lavt. Noget for lavt er det vel nok, idet der selvfølgelig ogsaa maa paaregnes andre Indtægter end af Landbruget. Manden kan have Penge staaende i Sparekassen eller andre Steder, lønnede Hverv o. s. v. Derfor vil jeg ikke antage det for urimeligt, at ogsaa de af mig nævnte Forudsætninger ville føre til en gennemsnitlig Mindreligning, som den af

Statistisk Bureau nævnte paa ca. 20 pCt., i hvert Fald for Folk med Erhvervsindtægter. Der er adskilligt i de foretagne Undersøgelser, der synes at tyde paa, at der forskellige Steder i Landet raader meget forskellige Opfattelser af, hvorledes en Ligning skal lægges, hvorledes Indkomstforhold i det hele skulle opfattes, hvad Værdien af Bolig, Kørsel, Naturalpræstationer o. s. v. skal sættes til. Jeg tror, der er meget at gøre for de forskellige Skatteautoriteter, ikke mindst for Centraladministrationen, for at faa ligeligere og korrekte Regler indførte rundt omkring i Landet, men jeg tror, at Fejlen ligger meget snarere i, at der er for stor Uligelighed, end i, at Indtægterne for Landbrugere gennemgaaende ere ansatte saa meget lavere end andre erhvervsdrivendes Indtægter.

Det glædede mig, at det ærede 1ste Medlem for 2den Kreds talte om Ønskeligheden af skarpere Regler for Selvangivelsen, ja, endog om Selvangivelsestvang. Det er et andet Standpunkt, end dette Ting tidligere indtog. Jeg siger det ikke for at bebrejde det ærede Medlem noget. (*Bramsen*: Det kan forekomme hos andre ogsaa). Ja, det kan, men man glæder sig jo derover, naar man synes, at Ændringen i Anskuelser gaar i den rigtige Retning, og det synes jeg, at den Forandring gør, der her er foregaaet i det ærede Medlems og hans Partis Opfattelse. Tidligere har man her i høj Grad modsat sig en Skærpelse af Selvangivelsesreglerne, for slet ikke at tale om tvungen Selvangivelse. Jeg skal være særdeles villig til at forhandle med det ærede Medlems Gruppe og ogsaa med andre Grupper om Ændringer i saa Henseende. Naar jeg ikke har foreslaaet en saadan Skærpelse i selve Forslaget, var det netop, fordi jeg ud fra de foregaaende Forhandlinger paa Rigsdagen mente, at det vilde blive et Stridspunkt, noget, der var egnet til at lægge Hindringer i Vejen for Forslagene, hvad jeg ikke ønskede.

De Udtalelser, der fremkom fra Socialdemokratiets Ordfører (Harald Jensen), give mig ikke Anledning til synderligt Tilsvær. Jeg maa komplimentere det ærede Medlem for det klare og utvetydige i hans Udtalelser. Han vilde paa ethvert Punkt og ved alle mulige Midler søge at lægge disse Forslag saa store Hindringer i Vejen som muligt. Det var netop det, jeg ventede fra det ærede Medlems Side. Det glæder mig, at han har sagt det saa klart, saa ingen kan misforstaa det.